

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK

Broj:02-14-6-1914/13

Datum: 14.08.2013. godine

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA OPĆINE TEŠANJ
ZA PRVO POLUGODIŠTE 2013. GODINE**

SADRŽAJ:		Str.
1/	Uvod	1
2/	Ostvarenje prihoda i primitaka Budžeta	1
2/1	Porezni prihodi	2
2/2	Neporezni prihodi	4
2/3	Tekući grantovi	5
2/4	Kapitalni grantovi i primici	5
2/5	Prenesena sredstva iz prethodne godine	5
2/6	Procjena ostvarenja prihoda	5
3/	Ostvarenje rashodi i izdataka Budžeta sa finansiranjem	6
3/1	Analiza ostvarenja po grupama rashoda i izdataka sa finansiranjem	6
4/	Zaključak	12

1/ Uvod

Osnov za izvršenje Budžeta Općine u 2013. godini čine dokumenti: Budžet Općine Tešanj za 2013. godinu ("Službeni glasnik Općine Tešanj", broj: 10/12) i Odluka o izvršavanju Budžeta Općine Tešanj za 2013. godinu ("Službeni glasnik Općine Tešanj", broj: 10/12).

Prihodi i primici Budžeta Općine Tešanj u izvještajnom periodu ostvareni su sa 5.031.029,65 KM, odnosno sa 46,74% planiranih godišnjih prihoda i primitaka.

Na strani rashoda i izdataka ostvarenje iznosi 3.925.853,01 KM, odnosno 36,47% planiranog godišnjeg nivoa.

Ostvaren je akumulirani suficit od 1.105.176,64 KM.

Suficit izvještajnog perioda (bez prenesenih sredstava) iznosi 640.771,80 KM.

Iskazani suficit je isključivo odraz dinamike realizacije planiranih aktivnosti, a iskazano umanjeње u odnosu na linearno planirane polugodišnje iznose, pored dinamike realizacije, predstavlja prvenstveno odraz umanjeња namjenskih grant sredstava viših nivoa vlasti.

2/ Ostvarenje prihoda i primitaka Budžeta

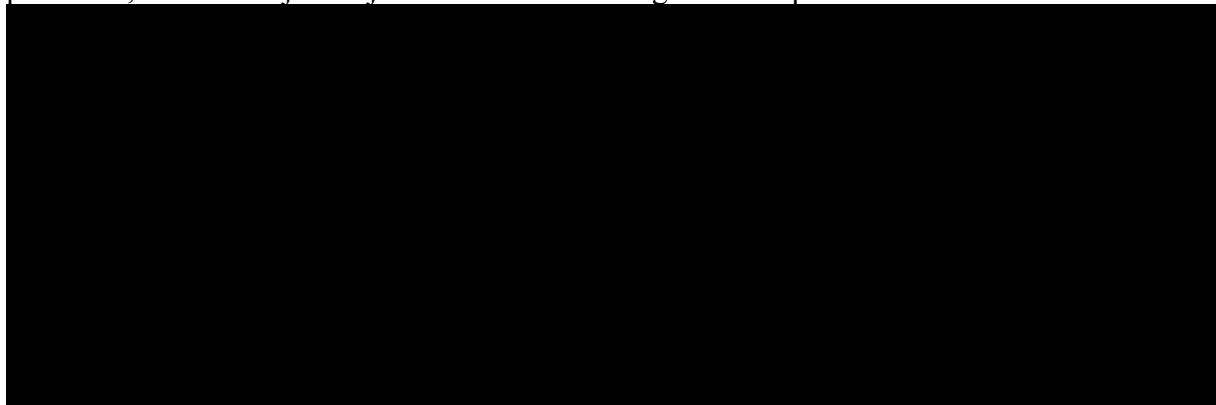
U okviru načinjenog tabelarnog pregleda (prilog 1.) iskazano je izvršenje prihoda i primitaka Budžeta za 2013. godinu u ukupnoj visini od **5.031.029,65 KM**, što je manje od planiranog polugodišnjeg nivoa za **5,76%**, odnosno **307.230,62 KM**.

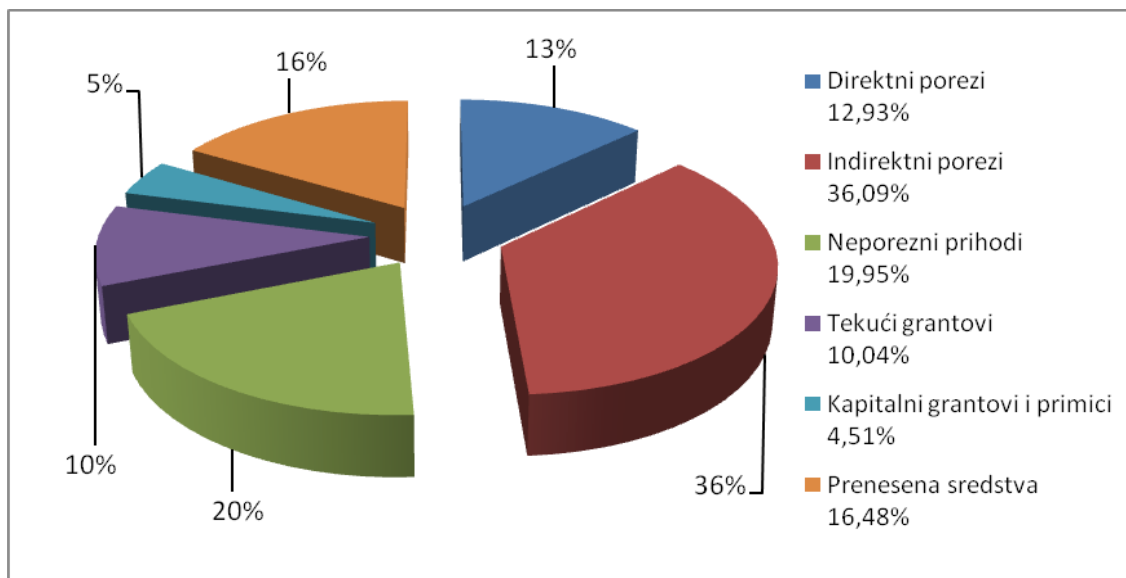
Kako je to već naglašeno za budžet u cjelini, iskazano umanjeње prihodovne strane budžeta je nastalo zbog tri osnovna razloga:

1. veći pada prihoda od PDV-a od anticipiranog u okviru usvojenog Budžeta
2. izostanka grant sredstava viših nivoa vlasti,
3. dinamike ostvarenja poreznih prihoda prema kojoj se veći dio prihoda ostvaruje u II polugodištu.

Analizirajući strukturu ukupnih prihoda može se uočiti da su pojedine grupe prihoda i primitaka ostvarene u manjem obimu od planiranog prema dinamičkom planu za I polugodište, što je kompenzirano većim ostvarenjem drugih stavki. Stoga je u narednom periodu potrebno obratiti posebnu pažnju na ostvarenje pojedinih prihoda koji su ostvareni u manjem obimu od planiranog, kao što je slučaj sa prihodima od PDV-a koji zbog visokog učešća u strukturi prihoda u ukupnom ostvarenju budžeta mogu dovesti do značajnijeg smanjenja budžeta u cjelini.

Struktura ostvarenih prihoda u izvještajnom periodu je značajnije izmijenjena u odnosu na planiranu, a iskazana je u slijedećem tabelarnom i grafičkom prikazu:

Grafikon 1. – Struktura ostvarenih prihoda i primitaka za I polugodište 2012. godine

2/1 Porezni prihodi

Porezni prihodi su ostvareni sa umanjnjem od **8,25%**, odnosno **243.441,07 KM** u odnosu na linearno planirani polugodišnji nivo prihoda. Posmatrano u odnosu na dinamički plan realizacije, ostvarenje je veće za **2,58%**, odnosno **69.745,00 KM**.

Shodno tome, može se reći da je prvenstveni razlog manjeg ostvarenja poreznih prihoda njihova uobičajena dinamika realizacije po kvartalima. U narednom tabelarnom pregledu je iskazano procentualno ostvarenje poreznih prihoda po kvartalima za protekle 3 godine.

GODINA / KVARTAL	I KVARTAL	II KVARTAL	III KVARTAL	IV KVARTAL	SVEGA
Ostvarenje 2010. godine	21,95	24,22	28,32	25,5	100,00
Ostvarenje 2011. godine	20,81	24,22	25,37	29,6	100,00
Ostvarenje 2012. godine	23,07	24,48	27,49	24,96	100,00

Tabela 2. Procentualno ostvarenje prihoda i primitaka po kvartalima za period 2010.–2012.

Najveći dio umanjnja ove grupe prihoda odnosi se na **prihod od PDV-a**, u visini od **194.737,93 KM**, odnosno **9,94%** u odnosu na polugodišnji nivo planiranih prihoda. I u ovom slučaju je umanjnje većim dijelom posljedica dinamike ostvarenja prihoda, budući da se u III kvartalu prikupi i do 30% godišnjih prihoda od PDV-a.

Potrebno je napomenuti da je u odnosu na prethodnu godinu planirano umanjnje ovog prihoda od blizu 4%, ali da je ono sada nešto veće, tako da se radi o nedostatku sredstava od blizu 90.000,00 KM. Taj nedostatak je pokriven uvećanim ostvarenjem drugih, prvenstveno neporeznih, prihoda.

PDV je u izvještajnom periodu, kao i prethodne godine pokazao značajnije oscilacije koje se ogledaju u izuzetno malim, a potom velikim mjesečnim ostvarenjima. Ranije smo u više navrata isticali da prihod od PDV-a oscilira u zavisnosti od entiteskog poravnanja u raspodjeli, visine vanjskog duga FBiH, carinskim i akciznim politikama i reakcijama na tržištu.

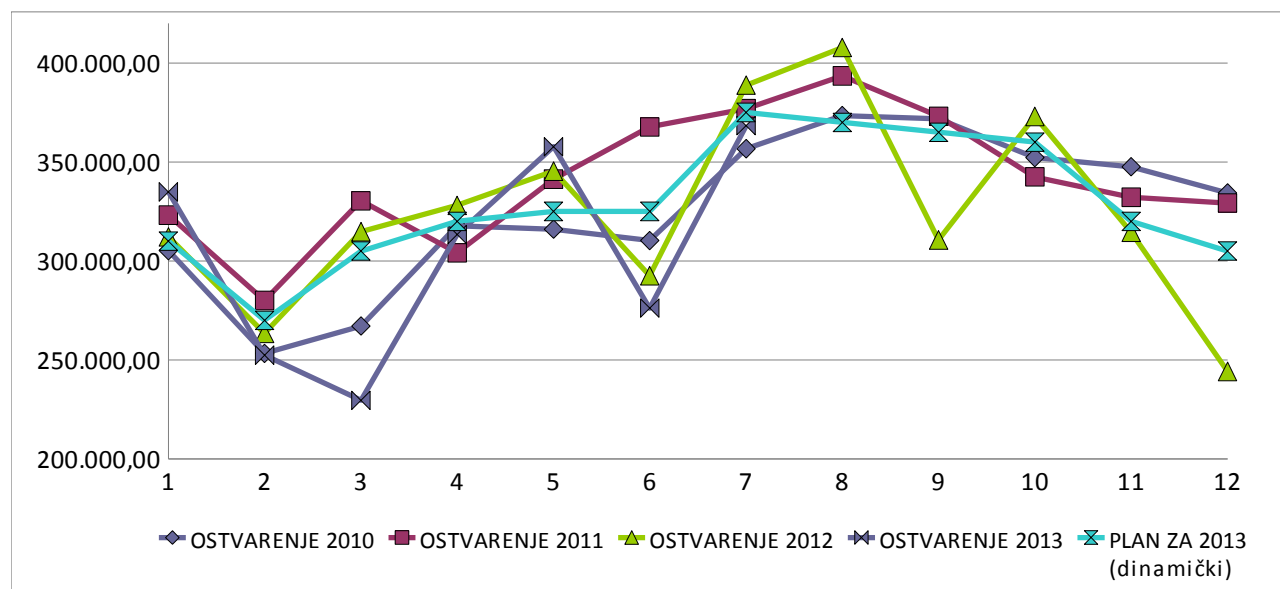
Budući da je PDV najvažniji i najizdašniji prihod, koji čini blizu 40% prihoda općinskog budžeta, potrebno je posvetiti posebnu pažnju njegovom ostvarenju u narednom periodu, od čega će zavisiti mjere koje će se eventualno poduzeti na uravnoteženju budžeta.

Napomena: U vrijeme izrade ovog izvještaja raspolagali smo podacima za VII mjesec tako da je u slijedeći pregled uključeno i ostvarenje iz jula ove godine. Ono najbolje pokazuje stepen oscilacija, budući da je ostvarenje u julu veće od junskog ove godine za 33,38%.

Na slijedećem grafikonu je iskazano ostvarenje prihoda od PDV-a po mjesecima za protekle tri i tekuću budžetsku godinu.

PERIOD	JAUNUAR	FEBRUAR	MART	APRIL	MAJ	JUN	JUL	AUGUST	SEPTEMBAR	OKTOBAR	NOVEMBAR	DECEMBAR
OSTVARENJE 2010	305.192,34	253.290,75	267.121,91	317.785,89	316.053,52	310.276,74	356.652,21	373.388,93	371.772,21	352.254,62	347.578,72	334.375,05
OSTVARENJE 2011	323.110,75	280.039,01	330.343,02	304.107,00	341.350,56	367.720,59	376.932,71	393.493,40	373.060,65	342.442,69	332.187,06	329.224,37
OSTVARENJE 2012	312.171,10	263.394,35	314.779,90	328.088,31	345.401,78	292.575,18	388.826,95	407.846,72	310.590,73	372.999,87	314.526,15	244.162,33
OSTVARENJE 2013	334.869,08	252.410,03	229.529,87	313.354,62	357.724,66	276.140,93	368.316,59					
PLAN ZA 2013 (dinamički)	310.000,00	270.000,00	305.000,00	320.000,00	325.000,00	325.000,00	375.000,00	370.000,00	365.000,00	360.000,00	320.000,00	305.000,00
Procent realizacije	108,02	93,49	75,26	97,92	110,07	84,97	98,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabela 3. Ostvarenje prihoda od PDV-a po mjesecima za 2010., 2011. i 2012. godinu

Grafikon 2. Ostvarenje prihoda od PDV-a po mjesecima

Kako je već u VII mjesecu ostvaren rast prihoda ove grupe od 22% u odnosu na prethodni mjesec, te uzimajući u obzir dinamiku ostvarenja prihoda po mjesecima može se očekivati rast prihoda od PDV-a, pa time i ostvarenje ove grupe prihoda na približno planiranom godišnjem nivou.

2/2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi su ostvareni u većem obimu za **23,96%**, odnosno **294.985,74 KM** u odnosu na linearno planirane polugodišnje prihode.

Iskazano uvećano ostvarenje ove grupe prihoda je nastalo iz dva osnovna razloga koja se mogu izdvojiti u analizi:

-Prvi razlog je uvećanje pojedinih stavki prihoda zbog dinamike naplate koja je veća u I polugodištu, tako da u konačnom neće doći do značajnijeg rasta prihoda na godišnjem nivou. Ovdje se radi o stavkama kao što su „Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, patenata i autorskih prava“, „Općinske komunalne takse - takse na firmu“, „Sredstva taksi prijevoznika za održavanje i gradnju taksi stajališta“ i slično.

-Za razliku od ove grupe stavki, pojedine stavke su već ostvarene u većem obimu od planiranih godišnjih sredstava ili će u konačnom značajnije premašiti planirane iznose. Ovdje se radi prije svega o stavci „Prihodi od dodjele građevinskog zemljišta“ koja će na godišnjem nivou biti ostvarena uvećano za cca 140.000,00 KM zbog realizacije niza dodjela općinskog zemljišta po odlukama Općinskog vijeća u proteklom periodu. Takođe su uvećane pojedine stavke vezane za pojačane aktivnosti Organa uprave u pružanju usluga, te privrednih i razvojnih aktivnosti uopšte, kao što su „Naknada za vršenje usluga iz oblasti premjera i katastarsa“ (očekivano uvećanje od cca. 30.000,00 KM), „Naknada za tehnički prijem građevina i legalizaciju“ (očekivano uvećanje od cca. 15.000,00 KM), „Novčane kazne po općinskim propisima“ i slično.

S druge strane, pojedine stavke prihoda su ostvarene u značajnije manjem obimu od planiranog, te je neophodno poduzeti određene aktivnosti od strane Organa uprave na stvaranju uslova za njihovo bolje ostvarenje. Radi se o stavkama:

- *Taksa za priključenje na općinsku vodovodnu, hidrantsku i kanalizacionu mrežu* sa umanjnjem od 61.588,00 KM, prvenstveno zbog toga što nisu regulisane uplate taksi za priključenje na sistema vodovoda Pousorje. Trenutno su u toku aktivnosti na obezbjeđenju naplate istih u ratama putem JP „Rad“ d.d. Tešanj, što će dovesti do što prihvatljivijeg rješavanja obaveze za krajnjeg korisnika vodovoda i poboljšanja naplate ove stavke prihoda. Neophodnost iznalaženja prihvatljivog rješenja ovog pitanja proizilazi i iz same namjene sredstava za iznalaženje novih količina pitke vode na području Općine, kao jednog od definisanih strateških prioriteta.

- *Prihodi od zakupa zemljišta – renta* sa umanjnjem od 6.177,00 KM, zbog potrebe definisanja novih uslova ugovaranja za korištenje zemljišta, koje su već intenzivirane u VII mjesecu ove godine, a nakon izmjene i dopune općinske Odluke o građevinskom zemljištu.

- *Taksa za priključak na toplovodnu mrežu* sa umanjnjem od 5.318,00 KM, zbog nešto usporenih aktivnosti na toplifikaciji prema srednjim školama prošle godine i kraka u gradu Tešnju. Približavanjem sezone grijanja i intenziviranjem daljih aktivnosti može se očekivati i uvećanje broja priključaka, kao i rast stavke prihoda.

- *Općinske administrativne naknade* sa umanjnjem od 6.836,00 KM, zbog umanjenja aktivnosti na usklađivanju redova vožnje i slično.

Realizacija ove grupe prihoda se kontinuirano prati i analizira uz poduzimanje poboljšanja naplate, tako da se u II polugodištu može očekivati njihovo uvećano ostvarenje u cjelini.

2/3 Tekući grantovi

Tekući grantovi su osnovni razlog umanjenog ostvarenje Budžeta u cjelini. Za razliku od prethodne godine sredstva viših nivoa vlasti su, zbog nedostatka sredstava, u mnogome obustavljena. Prvenstveno se radi o sredstvima namijenjenim za boračke populacije (stambeno zbrinjavanje, pomoći za liječenje i slično) za čiju dodjelu je provedena procedura ali sredstva za realizaciju nisu obezbijedena.

Ova sredstva su ostvarena umanjeno za blizu **75%**, odnosno preko **300.000,00 KM** od planiranog polugodišnjeg iznosa. Nisu obezbijedena, iako su odobrena, sredstva za stambeno zbrinjavanje od 195.600,00 KM, razni vidovi pomoći od 62.000,00 KM, stipendije za djecu boračkih populacija od 70.000,00 KM. Takođe nisu doznačena ni sredstava podrške općinskim stipendijama od 40.000,00 KM na polugodišnjem nivou.

Ovdje se radi o potpuno namjenskim sredstvima koja su u cjelini i doznačavaju krajnjim korisnicima, tako da njihovo neostvarenje ima utjecaj samo na namjenske rashodovne stavke, bez utjecaja na druge stavke rashoda.

2/4 Kapitalni grantovi i primici

Kapitalni grantovi i primici su ostvareni nešto bolje od tekućih grantova. Umanjenje ove grupe iznosi preko 30%, odnosno 100.000,00 KM. Općinska administracija kontinuirano prati raspodjelu sredstava i vrši kandidovanje projekata i programa prema višim nivoima vlasti. Ipak ostvarenje ovih sredstava zavisi od mogućnosti budžeta viših nivoa vlasti i dinamike koju oni definišu.

Potrebno je istaći da je realizacija ovih sredstava dosta neizvjesna, ali da su posljedice neostvarenja direktno vezane za kapitalni dio budžeta i definisane pojedinačne stavke kao i u slučaju drugih namjenskih grant sredstava, bez utjecaja na druge stavke rashoda.

2/5 Prenesena sredstva iz prethodne godine

Prenesena sredstva iz prethodne godine iskazana su u 50%-tnom iznosu koji se odnosi na polugodišnji period u visini od **464.404,84 KM**. U suprotnom iskazivanje cjelokupnog iznosa prenesenih sredstva davalo bi pogrešnu sliku uvećanog ostvarenja prihoda za navedeni iznos kojeg po ovom osnovu neće biti na kraju budžetske godine. Pored toga, kako je to već istaknuto u Izvještaju ostvarenja Budžeta za 2012. godinu, struktura prenesenih sredstava je dijelom izmijenjena, tako da je umanjen slobodni dio sredstava, a uvećan rezervisani dio za realizaciju ugovorenih projekata.

2/6 Procjena ostvarenja prihoda

Imajući u vidu poboljšano ostvarenje PDV-a, kao najvažnijeg općinskog prihoda, tokom VII mjeseca ove godine, te uobičajenu dinamiku ostvarenja prihoda budžeta prema kojoj su oni veći u III i IV kvartalu, potom uvećano ostvarenje neporeskih prihoda koje se očekuje na godišnjem nivou, te striktno definisanoj namjeni nedostajućih grant sredstava koja nemaju utjecaj na preostali budžet, može se očekivati realizacija prihoda i primitaka u planiranom obimu na godišnjem nivou bez grant sredstava. U suprotnom, vrši se kontinuirano praćenje realizacije budžeta, tako da će se u slučaju značajnijih odstupanja preduzeti odgovarajuće mjere i prema potrebi usklađivanje budžeta.

3/ Ostvarenje rashoda i izdataka Budžeta sa finansiranjem

Rashodi i izdaci Budžeta sa finansiranjem Općine u izvještajnom periodu su iskazani u okviru tabelarnog pregleda (prilog 2.).

Ostvarenje rashoda izvještajnog perioda iznosi **3.925.853,01 KM**, što je manje od linearno planiranog polugodišnjeg nivoa za **27,06%**, odnosno **1.456.646,99 KM**.

Umanjeno ostvarenje je posljedica prvenstveno manje doznake grant sredstava viših nivoa vlasti, te uobičajene dinamike realizacije kapitalnog dijela budžeta, kao i dijela stavki tekućeg budžeta, te dijelom načinjenih ušteta u budžetu na pojedinim stavkama rashoda. Ukupan stepen realizacije rashoda i izdataka budžeta u izvještajnom periodu uobičajeno se kreće oko 40% uz ostvarenje kapitalnog dijela budžeta od 20 do 30%. Obrazloženje po pojedinačnim grupama rashoda dato je u nastavku ovog izvještaja.

3/1 Analiza ostvarenja po grupama rashoda i izdataka i finansiranja

Sve grupe rashoda i izdataka pojedinačno ostvarene su bez prekoračenja planiranih polugodišnjih sredstava, sa izuzetkom povrata sredstava finansiranja zbog posebno utvrđene dinamike otplate. Procentualno ostvarenje po grupama rashoda i izdataka je iskazano u slijedećem tabelarnom pregledu:

R.br.	Rashod, izdatak i povrat kredita	Polugodišnji procent ostvarenja
1.	Sredstva za bruto plaće i naknade	93,83
2.a.	Direktni materijalni rashodi Organa uprave	92,91
2.b.	Opštedruštvene potrebe	68,77
3.	Tekući grantovi (transferi), kamate i sredstva rezervi	70,36
4.	Kapitalni grantovi (transferi) i izdaci	45,92
5.	Povrat sredstava finansiranja	140,74

Tabela 4. Procentualno ostvarenje po grupama rashoda, izdataka i otplata kredita

- Sredstva za bruto plaće i naknade** predstavljaju grupu rashoda koja je posmatrano u cjelini ostvarena u manjem obimu od planiranog za **70.611,84 KM**, odnosno **6,17%**. Najveći broj stavki je ostvaren u manjem obimu zbog izvršenih penzionisanja radnika koja nisu praćena novim upošljavanjem. Uvećanje je ostvareno na stavci *Naknade troškova zaposlenih – regres* od 18.400,00 KM, uslovljeno isključivo dinamikom realizacije, tako da na godišnjem nivou stavka neće biti prekoračene. Takođe je nastalo djelimično povećanje na stavci *Naknade troškova zaposlenih i volontera - prijevoz radnika* od 2.279,51 KM, zbog većeg angažovanja volontera u I polugodištu i povećane cijena prijevoza. Ovo uvećanje je kompenzirano manjim ostvarenjem na drugim stavkama ove grupe rashoda.
- Sredstva za materijal energiju i usluge** posmatrana u cjelini realizovana su umanjeno za **247.889,14 KM**, odnosno **22,47%**. Umanjenje je zabilježeno na obje podgrupe ove grupe rashoda, a ostvarenje na istim je slijedeće:
  - "**Direktni materijalni rashodi organa uprave**" realizovani su sa **92,91%**. Posmatrano u cjelini ostvarena je ušteta od **28.356,04 KM**.

Pojedinačno posmatrano određene stavke su ostvarene uvećano u odnosu na polugodišnji linearno utvrđeni iznos planiranih sredstava. U najvećem broju slučajeva radi se o prekoračenjima uzrokovanim dinamikom realizacije tako da na godišnjem nivou neće doći do prekoračenja istih, odnosno realizovat će se do planiranog godišnjeg iznosa sredstava. Radi se prije svega o slijedećim stavkama:

* *Troškovi službenih putovanja u zemlji i inostranstvu* sa uvećanjem od 2.604,71 KM zbog većeg obima aktivnosti Organa uprave u prvom polugodištu. Realizovan je par putovanja na poziv međunarodnih institucija na kojima je vršeno predstavljanje i prezentovanje Općine Tešanj, pa i Federacije BiH, sa svim pozitivnim efektima koji se očekuju u budućnosti,

* *Izdaci za električnu energiju i grijanje* sa uvećanjem od 1.831,49 KM zbog većeg dijela sezone grijanja u prvom polugodištu (4,5 od ukupno 6 mjeseci),

* *Izdaci telefonskih i poštanskih usluga* sa uvećanjem od 1.093,59 KM zbog većeg obima pismena u upravnom postupku i izvršenog razreza općinskih renti,

* *Kancelarijski i ostali materijal* sa uvećanjem od 4.213,65 KM zbog značajnije nabavke materijala i načina knjiženja zaliha u prvom polugodištu i

* *Materijal i usluge za tekuće održavanje zgrada* sa uvećanjem od 1.303,38 KM zbog provođenja najvećeg dijela aktivnosti i izvršenih nabavki u prvom polugodištu.

Pored toga tri stavke su ostvarene u značajnije većem obimu, tako da se može očekivati da će biti ostvarene uvećano i na godišnjem nivou, a radi se o slijedećem:

* *Izdaci za vodu, odvoz smeća i kanalizaciju Organa uprave* sa uvećanjem od 1.965,63 KM zbog gubitka vode na mreži Vatrogasne jedinice (pucanje podzemnih instalacija), koje je otklonjen izmještanjem dijela mreže,

* *Ugovori o djelu (neto iznos)* sa uvećanjem od 15.982,00 KM koje je nastalo zbog potrebe dodatnog angažovanja lica za aktivnosti koje se mogu realizovati povremenim angažovanjem, a nastalog zbog privremene odsutnosti dijela uposlenih (veći obim bolovanja - čistačica, vatrogasci i službenici) i

* *Ostale ugovorene i nespomenute usluge* sa uvećanjem od 4.812,08 KM zbog potrebe namjenskog utroška grant i doniranih sredstava koja se iskazuju u okviru ove stavke rashoda.

Ova i druga nastala uvećanja na polugodišnjem nivou su pokrivena uštedama koje su načinjene na drugim stavkama isključivo unutar ove podgrupe rashoda.

- "**Ostale usluge za opšt društvene potrebe**" realizovane su sa **68,77%**. I u okviru ove podgrupe rashoda pojedine stavke su ostvarene u većem obimu zbog dinamike realizacije, tako da na godišnjem nivou neće doći do prekoračenja istih. Radi se o slijedećim stavkama:

* *Zbrinjavanje pasa lotalica* sa uvećanjem od 5.500,00 KM zbog dinamike realizacije ugovorenih obaveza za 2013. godinu i

* *Zimsko održavanje puteva prema usvojenom Programu (mreža lokalnih puteva Općine)* sa uvećanjem od 21.184,75 KM zbog većeg dijela sezone održavanja u prvom polugodištu (2,5 od ukupno 4 mjeseca).

Preostale stavke su utrošene u manjem ili približno planiranom polugodišnjem obimu, tako da se na godišnjem nivou, nakon provođenja planiranih aktivnosti, očekuje realizacija u planiranom obimu.

3. **Tekući grantovi (transferi), kamate i sredstva rezervi** posmatrano u cjelini realizovani su u manjem obimu od linearno planiranog polugodišnjeg nivoa za **29,64%**, odnosno **522.778,48 KM**.

Ranije navedeni nedostatak grantova viših nivoa vlasti u najvećoj mjeri se odražava na ovu grupu rashoda. Već smo naveli da na polugodišnjem nivou nedostaje više od 300.000,00 KM grant sredstava iz Budžeta ZE-DO kantona.

To je unutar ove grupe rashoda dovelo do manjeg ostvarenja slijedećih stavki rashoda: "Sredstva za stambeno zbrinjavanje boračkih populacija iz Budžeta ZE-DO kantona" sa nedostajućih 165.000,00 KM, "Sredstva za ostale pomoći boračkih populacija iz Budžeta ZE-DO kantona" sa nedostajućih 12.964,00 KM i "Sredstva za stipendije studentima boračkih populacija iz Budžeta ZE-DO kantona" sa nedostajućih 70.000,00 KM. Takođe je umanjeno ostvarenje stavke "Studentske stipendije i sredstva podrške za posebno nadarene učenike" za 20.800,00 KM zbog neizvjesne podrške Kantona koja je bila neizostavna u protekle tri godine.

S druge strane, zbog izostanka pomoći sa nivoa Kantona u gore navedenim iznosima, jača pritisak za socijalna izdvajanja iz Budžeta Općine, tako da je stavka za JNP putem organa uprave ostvarena uvećano za 34%, odnosno 7.648,15 KM.

Pored navedenog, jedan dio stavki je umanjen isključivo zbog dinamike realizacije. Radi se o stavkama specifičnih grantova koji se dodjeljuju po provođenju aktivnosti organa uprave kao što su: donošenje programa i kriterija, upućivanje javnog poziva, komisijski rad, rangiranje kandidata i slično. Po okončanju navedenih aktivnosti ovi grantovi će biti realizovani u predviđenom obimu, a radi se prije svega o stavkama:

- * *Grantovi za razvoj poljoprivrede* sa iskazanim umanjenjem od 145.478,00 KM,

- * *Poticaj za razvoj zanatstva - obrta* sa iskazanim umanjenjem od 25.000,00 KM,

- * *Sanacija i adaptacija stambenih prostora socijalno ugroženih lica* sa iskazanim umanjenjem od 38.500,00 KM

Preostali nerealizovani i manje realizovani grantovi realizovat će se po sticanju odgovarajućih uslova, dostavi i kandidovanju programa i prema planiranoj dinamici tokom drugog polugodišta. Radi se prije svega o slijedećem:

- * *Grant Centru za socijalni rad Tešanj za nabavku ogrjeva za socijalno ugrožena lica* sa iskazanim umanjenjem od 11.000,00 KM,

- * *Grant predškolskim ustanovama – dječije igraonice* sa iskazanim umanjenjem od 6.000,00 KM, jer je realizacija predviđena po proteku prvih šest mjeseci rada i

- * *Grant Agenciji za razvoj za podršku projektima* sa iskazanim umanjenjem 12.500,00 KM i drugo.

Nijedna od planiranih stavki izdvajanja nije suspendovana u realizaciji te će se po sticanju uslova iste realizovati tokom drugog polugodišta, izuzev u slučaju izostanka namjenskih sredstava viših nivoa vlasti, te značajnijih odstupanja od planiranog nivoa budžetskih prihoda.

Može se reći da su, bez obzira na umanjenje, obaveze Budžeta za dotacije za redovnu djelatnost, kao i grantovi za jednokratne pomoći svih budžetskih korisnika koji se obezbjeđuju iz izvornih prihoda Općine u potpunosti izmirene. Time je obezbjeđeno njihovo nesmetano funkcionisanje, kao i aktivnosti pružanja pomoći korisnicima.

S druge strane pojedine stavke su ostvarene u nešto većem obimu. Kao i u prethodnim grupama rashoda najvećim dijelom se radi o dinamici realizacije, tako da na godišnjem nivou neće doći do prekoračenja istih. Radi se prvenstveno o stavkama:

* *Sredstava za pomoć povratku raseljenih i izbjeglih lica i održavanje objekata kolektivnog smještaja* sa uvećanjem od 10.750,09 KM, pored ostalog zbog potrebe izmještanja porodica i uklanjanja objekata kolektivnog smještaja i izostanka pomoći sa kantonalnog nivoa,

* *Grantovi za rad sportskih klubova i društava* sa uvećanjem od 9.299,92 KM, zbog potrebe finansiranja aktivnosti klubova u vrijeme sezone, a ne po njenom isteku i drugo,

* *Grantovi ostalim udruženjima građana za realizaciju projekata* sa uvećanjem od 14.544,10 KM, zbog iskazane dinamike u realizaciji sklopljenih ugovora sa udruženjima građana u izvještajnom periodu i

* *Kamate na sredstva općinskih obveznica* sa uvećanjem od 10.004,00 KM zbog obaveze isplate istih u cijelosti na tačno definisani termin u prvom polugodištu.

Može se istaći da nijedna od planiranih stavki rashoda nije realizovana sa prekoračenjem na godišnjem nivou, niti postoje naznake da će doći do takvih prekoračenja.

Budžetska rezerva u izvještajnom periodu je utrošena u visini od 50.034,21 KM, odnosno u 41,70%-tnom iznosu planiranog godišnjeg nivoa.

Ona je iznosila 1,18% od ukupno ostvarenih poreznih i neporeznih prihoda u izvještajnom periodu.

Korištena je za slijedeće namjene:

R. b.	Datum donošenja rješenja	Primalac sredstava	Svrha doznake	Iznos odobrenih sredstava
	-1-	-2-	-3-	-4-
1	07.01.2013	Mujkanović Mirsad iz Trepča	Pomoć za troškove nužnog smještaja radi klizišta koje ugrožava porodičnu kuću	400,00
2	09.01.2013	Krnjić Edhem iz Vukova	Pomoć zbog teške socijalno-ekonomske situacije porodice	100,00
3	09.01.2013	Šahbegović Sejad iz Medakova	Pomoć zbog teške socijalno-ekonomske situacije porodice	350,00
4	10.01.2013	Husanović Kasim iz Miljanovaca	Pomoć za troškove ukopa supruge	410,00
5	11.01.2013	Šaćirović Avdo iz Trepča	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	200,00
6	11.01.2013	Begović Senada iz Lepenice	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	200,00
7	11.01.2013	Dubravac Vahidin iz Kraševa	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	200,00
8	15.01.2013	Unkić Fahrudin iz Mrkotića	Pomoć za sanaciju štete nastale u požeru porodične kuće	500,00
9	17.01.2013	Dugalić Azemina iz Ripne	Pomoć za školovanje djeteta - nastavak studija u Zenici	280,00
10	21.01.2013	Bećirović Adis iz Stenjaka	Pomoć za troškove liječenja	400,00
11	22.01.2013	Hadžić (Redžo) Sulejman	Pomoć za pripremu medicinske dokumentacije	400,00
12	24.01.2013	Ogrić Adil iz Kraševa	Sanacija štete nastale uginućem krave	400,00

13	25.01.2013	Muminović Salih iz Šija	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	300,00
14	28.01.2013	Mešić Elvir iz Medakova	Pomoć za liječenje majke	200,00
15	28.01.2013	Bašić Almedin iz Jablanice	Pomoć za nastavak školovanja	500,00
16	30.01.2013	Kurdić Muhidin iz Bobara	Pomoć za troškove liječenja nakon provedene operacije tumora	500,00
17	14.02.2013	Knežević Anto iz Cerovca	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	300,00
18	22.02.2013	Hasnija Hotić iz Tešnja	Pomoć za izmirenje dugovanja i tešku soc.-ekon. situaciju porodice	400,00
19	22.02.2013	UG Centar za pravnu pomoć ženama Zenica	Podrška rada u 2013.g. Ureda za pravnu pomoć ženama Tešanj	2.000,00
20	13.03.2013	Džanić Zijad iz Jelaha	Pomoć za nastavak studija djeteta na Medicinskom fakultetu u Tuzli	400,00
21	20.03.2013	Udruženje-udruga privrednika Biznis centar Jelah/Tešanj	Dodatnih sredstava za organizaciju 9. Sajma privrede u Tešnju	5.000,00
22	20.03.2013	Kašibović (Salko) Smajo iz Raduše	Pomoć za troškove operativnog zahvata i daljeg liječenja	500,00
23	27.03.2013	Sabira Bašić iz Bobara	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	300,00
24	28.03.2013	Hadžalić Uma iz Raduše	Isplata JNP-i na ime štete uginuća krave	700,00
25	29.03.2013	Plančić Indira iz Jablanice	isplata JNP za liječenje	600,00
26	29.03.2013	Brkić Edin iz Tešnja	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	200,00
27	01.04.2013	DVD Jelah	Pomoć za troškove registracije doniranog vozila	500,00
28	03.04.2013	Popržanović Zula iz Bobara	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	200,00
29	10.04.2013	Kalabić Asim iz Jablanice	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	300,00
30	11.04.2013	Silajdžić Ferzada iz Tešnja	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	300,00
31	29.04.2013	Dugalić Azemina iz Ripna	Pomoć za školovanje djeteta	300,00
32	29.04.2013	Mudrov Muharema Amir iz Piljužića	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	200,00
33	29.04.2013	Medžlis IZ Doboj	Pomoć u uređenju džamije u džematu Alibegovci	500,00
34	30.04.2013	Asocijacija studenata Srebrenice	Podrška aktivnostima mobilizacije i registracije glasača na općim izborima 2014.g. u RS	2.000,00
35	06.05.2013	Atif Krkalić iz Lepenice	Pomoć na ime troškova odbrane u sudskom postupku prema Zaključku Kolegija Općinskog vijeća	10.000,00
36	08.05.2013	Ilija Križanović iz Medakova	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	150,00
37	13.05.2013	Ljevaković (Habib) Senad iz Trepča	Pomoć u liječenju teškog oboljenja bubrega - operacija u Francuskoj.	1.000,00
38	23.05.2013	Kemal Sinanović (dem. borac) iz Raduše	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	200,00

39	23.05.2013	Udruženje sportskih ribolovaca Blinker	Finansiranje akcije uklanjanja uginule ribe iz rijeke Usore	500,00
40	23.05.2013	Sportsko ribolovno društvo Jelah	Finansiranje akcije uklanjanja uginule ribe iz rijeke Usore	330,00
41	24.05.2013	Nuredini Safida iz Jelaha	Pomoć za tešku socijalno-ekonomsku situaciju porodice	300,00
42	24.05.2013	Kulovac Jusuf iz Tešnja	Pomoć za izmirenje dugovanja za električnu energiju	200,00
43	05.06.2013	Avdić Amir iz Jelaha	Pomoć troškove liječenja i penzionisanja	100,00
44	05.06.2013	Skopljak Enes iz Lepenice	Pomoć za nabavku lijekova za liječenje supruge	230,00
45	05.06.2013	Bekrić Amir iz Lepenice	Pomoć za nabavku lijekova	240,00
46	10.06.2013	Brka (Sead) Emina	Pomoć za nastavak studija na Ekonomskom fakultetu u Zenici	200,00
47	21.06.2013	Sejad Šahbegović iz Medakova	Pomoć za liječenje supruge	300,00
48	30.6.2013	Lica na obezbjeđenju objekta kasarne u Džemilić Planjama	Sredstva za angažovanje lica na obezbjeđenju objekta kasarne u Džemilić Planjama putem Zadruga	15944,21
SVEGA				50034,21

Tabela 5. Utrošak sredstava operativne budžetske rezerve

4. **Kapitalni grantovi (transferi) i izdaci** su u cjelini realizovani umanjeno za **54,08%**, odnosno **669.757,56 KM**. Ovakvo ostvarenje je nešto manje od prosječnog ostvarenja kapitalnog dijela budžeta koje se kreće na oko 55% linearno planiranog polugodišnjeg nivoa. Pored dinamike realizacije, koja je uobičajeno osnovni uzrok umanjene realizacije, nedostatak namjenskih grant sredstava i kašnjenje u procedurama dodjele istih predstavlja drugi osnovni uzrok umanjjenja.

Može se reći da su od strane Organa uprave blagovremeno preduzete sve aktivnosti na realizaciji planiranih projekata čije ostvarenje je već intenzivirano. Između ostalog do kraja izvještajnog perioda su pokrenute aktivnosti na realizaciji većeg dijela planiranih projekata čime je izvršeno rezervisanje sredstava od preko **590.000,00 KM**.

Pokrenute su aktivnosti na sklapanju 26 pojedinačna ugovora vezano za kapitalne projekte, od čega je već realizovano 10 ugovora. Takođe je realizovano 20 od ukupno 27 ugovora za realizaciju prenesenih projekata iz prethodne godine.

Posmatrano pojedinačno umanjjenje je zabilježeno na sve tri formirane podgrupe ove grupe rashoda i izdataka, a ostvarenje na istim je slijedeće:

- **"1. Podrška projektima drugih izvora i utrošak namjenskih sredstava"** su ostvareni u najmanjem procentu od svega 23,84%, sa umanjnjem od 390.337,36 KM. Osnovni razlog umanjjenja jeste nedostatak grant sredstava viših nivoa vlasti i kasno odobravanje istih što ima za posljedicu kasniji ulazak u proceduru nabavki i realizaciju projekata. Dužina procedure nabavke koje se provode tek po odobravanju grant sredstava u ovim slučajevima dodatno produžavaju vrijeme implementacije projekata. Zbog postojeće situacije u funkcionisanju vlada i rasporeda usvojenih budžeta viših nivoa vlasti neizvjesna je realizacija grant sredstava, a samim tim i ovog dijela budžeta uopšte, a prije svega uređenja industrijskih zona i drugih kandidovanih projekata.

U okviru ove grupe rashoda i izdataka nalazi se i stavka *Opremanje civilne zaštite, jedinica i službi iz sredstava posebne naknade i Fonda* na kojoj je planirano ulaganje od 395.000,00 KM, prvenstveno za nabavku vatrogasnog vozila. Ova stavka se najvećim dijelom finansira iz namjenskih sredstava za zaštitu i spašavanje. Prema trenutnom tumačenju Federalne uprave civilne zaštite ova sredstva se ne mogu automatski trošiti za ovu namjenu, te je potrebno obezbijediti posebnu suglasnost Uprave za realizaciju projekta. U protivnom sredstva će se prenijeti u narednu godinu.

- **"2. Općinski projekti (novi projekti i nastavak započelih projekata)"** su ostvareni sa 51,70%. Pored već urađenog u okviru ove podgrupe ugovoreno je i rezervisano ukupno 462.098,90 KM, što čini još 53,11% ukupnih sredstva podgrupe. Realizacija ovog dijela budžeta je daleko izvjesnija, dok je umanjeno isključivo vezano za dinamiku realizacije, te se u cjelini može očekivati ostvarenje na planiranom godišnjem nivou. Posebno ističemo aktivnosti vezane za stavku "Vodosnabdijevanje – nove količine" koja je prethodno zahtijevala pripremu projektne dokumentacije, prethodno usaglašavanje sa učesnicima u projektu i donošenje konačnih odluka, obezbjeđenje vodnih i drugih saglasnosti, pa tek onda provođenje procedure nabavki i ugovaranja.

- **"3. Preostala kapitalna ulaganja i grantovi"** su ostvareni sa 76,18%. I ovdje se radi isključivo o dinamici realizacije, tako da je u okviru podgrupe već ugovoreno i rezervisano 89.687,90 KM. Aktivnosti na ugovaranju i realizaciji projekata su intenzivirane tokom sedmog mjeseca ove godine, tako da se očekuje realizacija i ovog dijela budžeta u planiranom obimu.

5. **Povrat sredstava finansiranja** je realizovan u planiranom obimu. Izvršen je povrat druge serije općinskih obveznica koje su prispjele na naplatu u maju ove godine, a koje su u cijelosti blagovremeno isplaćene zajedno sa pripadajućim kamatama. Time je ukupan dug Općine po ovom osnovu sveden na 166.800,00 KM. Rezervisana sredstva za garancije date D.D. Toplana Tešanj su korištena prema Odluci Općinskog vijeća i Sporazumu sa D.D. Toplana Tešanj u visini od 21.290,02 KM.

4/ Zaključak

Posmatrano u cjelini, ostvarenje prihodovne strane Budžeta u izvještajnom periodu predstavlja odraz uobičajene dinamike realizacije poreznih prihoda sa umanjnim ostvarenjem u prva 2 kvartala, uz dodatno umanjeno izazvano nestabilnošću i oscilacijama prihoda od PDV-a. S druge strane uvećanim ostvarenjem neporeznih prihoda, uz načinjene uštede u budžetu, vrši se uravnoteženje budžeta i pokriće manje ostvarenih poreznih prihoda u cjelini. Izuzetak čine grantovi viših nivoa vlasti, koji su neutralni u odnosu na ostali dio Budžeta zbog njihovog namjenskog korištenja na definisane stavke rashoda.

Rashodovna strana budžeta se realizuje u planiranim okvirima, u skladu sa usvojenim Budžetom, Odlukom o izvršavanju Budžeta i drugim aktima Općinskog vijeća i Općinskog načelnika, te se očekuje realizacija najvećeg dijela planiranih aktivnosti uz gore istaknute rezerve u pogledu realizacije grant sredstava.

OBRADIVAČ:

Služba za finansije, privredu i inspekcije

OPĆINSKI NAČELNIK